

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Atención Integral das Persoas con Dano Cerebral		Código	653862215
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	4
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Montoto Marqués, Antonio	Correo electrónico	antonio.montoto@udc.es	
Profesorado	Montoto Marqués, Antonio	Correo electrónico	antonio.montoto@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia proporcionaránse os coñecementos para a avaliación das secuelas de pacientes con dano cerebral, así como o deseño de programas de rehabilitación individualizados dende una perspectiva multidisciplinar que permita a mellor reintegración comunitaria de ditos pacientes.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Posuir e comprender a avaliación e delimitación das secuelas do dano cerebral desde unha perspectiva multidisciplinar	AI3 AI5	BM3 BM6	CM6
Adestrar aos alumnos no deseño de programas individualizados de rehabilitación, desde as diversas perspectivas profesionais.	AI5	BM1 BM4	CM6
Aplicar coñecementos e capacidades para a rehabilitación dos déficits cognitivos e das secuelas físicas, emocionais e conductuais ocasionados polo dano cerebral.	AI4	BM5	CM6
Adestrar aos alumnos na capacidade para integrar coñecementos, manexar a información e formular pautas de rehabilitación das alteracións a nivel comunicacional producidas polo dano cerebral. Asesoramento familiar.	AI3	BM2 BM4 BM5	CM4
Fomentar habilidades de aprendizaxe que permitan aos alumnos favorecer a reinserción laboral e social da persoa con dano cerebral.	AI4 AI5	BM7	CM4 CM7 CM8
Mellorar as habilidades de comunicación entre os profesionais de saúde e calidade de vida e a familia do usuario.	AI4	BM6 BM7	CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1: ACCIDENTE CEREBRO-VASCULAR AGUDO (ACVA)	-Aspectos epidemiolóxicos -Factores de risco -Tipos de ACVA e perfís clínicos -Sintomatoloxía Clínica: déficits neurolóxicos. -Diagnóstico
TEMA 2: ACVA: PRONÓSTICO E AVALIACIÓN	-Pronóstico de recuperación funcional -Déficits neurolóxicos e a súa avaliación -Avaliación da discapacidade

TEMA 3: ACVA: TRATAMENTO REHABILITADOR	-Aportación da Rehabilitación na fase aguda -Intervencións para mellorar a función motora -Técnicas de reeducación
SEMINARIO	Casos prácticos: exposición dun caso clínico de ACVA: coñecemento da sintomatoloxía, avaliación dos déficits e deseño dun programa de Rehabilitación
TEMA 4: TRAUMATISMO CRANEO-ENCEFÁLICO (TCE)	-Definición -Epidemioloxía do TCE -Patofisioloxía do TCE -Medidas de severidade da lesión e discapacidade -Instrumentos neurodiagnósticos
TEMA 5: RESULTADOS DESPOIS DUN TCE	-Tipos e avaliación dos déficits -Problemas médicos despois dun TCE -Medida dos resultados: coma e estado vexetativo -Predicción de resultados -Estratexias de Rehabilitación
TEMA 6: VALORACIÓN E PLAN DE TRATAMENTO NO TCE	-Opcións de tratamento -Intervención da Fisioterapia -Intervención da Terapia Ocupacional
TEMA 7: INTERVENCIÓN NEUROPSICOLÓXICA NO DANO CEREBRAL	-Alteracións cognitivas -Rehabilitación cognitiva -Reintegración na Comunidade -Actuación dende un CRMF
SEMINARIO	Casos prácticos: exposición dun caso clínico de TCE: coñecemento da sintomatoloxía, avaliación dos déficits e deseño dun programa de Rehabilitación
TEMA 8: ORTESIS E AXUDAS TÉCNICAS NO DANO CEREBRAL	-Ortesis en dano cerebral -Axudas técnicas en dano cerebral
SEMINARIO	Discapacidade e dano cerebral: avaliación estandarizada. Evidencia do tratamento rehabilitador

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A4 C4 C6	11	22	33
Seminario	A5 B1 B4 B7	6	12	18
Prácticas clínicas	A3 B3 B6 C7	7	14	21
Proba obxectiva	A4 B2	2	0	2
Estudo de casos	B2 B5 C8	8	16	24
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Seminario	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.
Prácticas clínicas	Estadías prácticas nun Servizo de Rehabilitación de dano cerebral e visita para coñecer o funcionamento dun Centro de Recuperación de minusválidos físicos e a intervención que se fai dende estes centros para a reintegración na Comunidade de pacientes con dano cerebral
Proba obxectiva	Realizarase unha proba escrita que consistirá no estudo dun caso clínico de dano cerebral, sobre o que se farán cuestións relativas a teoría explicada nas sesións maxistrais y nos seminarios, así como relativas o deseño dun programa de rehabilitación para o caso concreto.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Pódese facer uso das titorías para calquer orientación dos diferentes aspectos da asignatura. -Titorías virtuais: antonio.montoto@udc.es -Titorías presenciais: os luns e mércores de 16 á 17 horas previa cita por e-mail

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A4 C4 C6	Valorarase a asistencia e participación activa do alumno. Será obrigatoria a asistencia ao 80% das sesións maxistrais.	20
Seminario	A5 B1 B4 B7	Valorarase o grao de participación do alumno nas sesións de seminarios, a súa capacidade de traballar en grupo, organización, etc	10
Proba obxectiva	A4 B2	Realizarase unha proba escrita que consistirá no estudo dun caso clínico de dano cerebral, sobre o que se farán cuestións relativas a teoría explicada nas sesións maxistrais y nos seminarios, así como relativas o deseño dun programa de rehabilitación para o caso concreto.	70

Observacións avaliación

Sistemas e criterios de avaliación da aprendizaxe: 1.- Parte presencial (30%): valorarase a asistencia a sesións maxistrais e seminarios; para poder terse en conta será obrigatoria a asistencia ó 80% das sesións e seminarios. 2.-Proba obxectiva: consistirá nunha proba escrita que versará sobre o estudo dun caso clínico, sobre o que se farán cuestións relativas a teoría explicada nas sesións maxistrais e seminarios, así como relativas o deseño dun programa de rehabilitación para o caso concreto. Para poder superar a asignatura o alumno deberá superar dita proba a lo menos con un 50% do seu valor (non se poderá facer media co apartado anterior se non se supera a proba obxectiva) En caso de non poder realizar dita proba, o alumno deberá presentar para superar a asignatura un traballo tutelado que versará sobre os contidos da asignatura

Fontes de información

Bibliografía básica	- DeLisa Ja (2010). Physical Medicine & Rehabilitation. Philadelphia - Sánchez I y cols. (2006). Manual de la SEERMEF de Rehabilitación Y Medicina Física. Buenos Aires: Panamericana - Miranda Mayordomo JL (2004). Rehabilitación médica. Madrid: Aula médica - Turnes A, Foster M, Johnson SE (2003). Terapia Ocupacional y disfunción física: principios, técnica y práctica. Madrid: Elsevier - Montaner J (2010). Neuroreparación y rehabilitación tras el ictus. Barcelona: Marge Médica Books - Varios (2002). Monográfico sobre TCE. Madrid: Rehabilitación 36(6):317-447 -Sánchez I., Ferrero A., Aguilar J.J., Climent J.M., Conejero J.A., Flórez M.T., Peña A., Zambudio R. (2006). Manual SERMEF de Rehabilitación y Medicina Física. Madrid: Panamericana-De Lisa J, Gans B, Currie D (2011). Rehabilitation Medicine. Principles and Practice.. Philadelphia: Lippincott-Miranda Mayordomo JL. (2004). Rehabilitación Médica. Madrid: Aula Médica-Turnes A, Foster M, Johnson SE (2003). Terapia Ocupacional y Disfunción Física: Principios, Técnicas y Práctica. Madrid: Elsevier-Montaner J. (2010). Neuroreparación y rehabilitación tras el ictus. Barcelona: Marge Médica Books-Varios (2002). Monográfico sobre TCE. Madrid: Rehabilitación 36(6): 317-447
Bibliografía complementaria	- ( ) . .

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

1.- Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do Plan Green Campus FCS, no caso no que o alumno non se presentase a proba obxectiva e optase por facer un traballo tutelado, deberanse seguir as seguintes recomendacións: a.- Mayoritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático. b.- De realizarse en papel:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.

(*) A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías